

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OPZ.050.9.2024.DD
3346312.13270785.10830868
Warszawa, 04-10-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację Pani Posel Gabrieli Lenartowicz z dnia 22 sierpnia 2024 r., znak K10INT4401, w sprawie obowiązku ustalania planu remediacji przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie należy przypomnieć, że w polskich przepisach prawnych kwestie dotyczące zanieczyszczenia powierzchni ziemi (gleby i ziemi) regulowane są generalnie, w zależności od czasu wystąpienia zanieczyszczenia, w następujących przepisach:

- w ustawie – *Prawo ochrony środowiska*¹, zwanej dalej „ustawą Poś”, która obejmuje zanieczyszczenie gleby i ziemi spowodowane przed 30 kwietnia 2007 r., zwane historycznym zanieczyszczeniem powierzchni ziemi,
- w ustawie *o zapobieganiu szkodom środowisku i ich naprawie*², zwanej dalej „ustawą szkodową”, które obejmuje zanieczyszczenie gleby i ziemi powstałe po 30 kwietnia 2007 r. w wyniku działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku, zwane szkodą w środowisku.

Odnosząc się do pytań dotyczących przypadku zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w którym wyżej wskazane przepisy nie znajdują zastosowania, przedstawiam poniższe informacje.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że nie stanowi przeszkody w zastosowaniu przepisów ustawy szkodowej brak ustalenia sprawcy zanieczyszczenia, o ile wiadomo, jaka działalność była przyczyną szkody w środowisku. Zgodnie z art. 16 pkt 1 tej ustawy, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie może zostać zidentyfikowany lub nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego, lub egzekucja okazała się bezskuteczna, działania zapobiegawcze lub naprawcze podejmuje organ ochrony środowiska.

W odniesieniu do zanieczyszczeń powierzchni ziemi przeprowadza się remediację. Definicja remediacji została wskazana w art. 3 pkt 31b ustawy Poś. W myśl tej definicji przez remediację rozumie się poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego

---

¹ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

² ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 2187).

w przyszłości sposobu użytkowania terenu. Remediacja może polegać również na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi największe korzyści dla środowiska.

Natomiast kwestie dotyczące innych zanieczyszczeń powierzchni ziemi niż historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz szkody w powierzchni ziemi zostały uregulowane w art. 362 i art. 363 ustawy Poś. W tym miejscu należy wskazać, że są to przepisy skierowane nie tylko do zanieczyszczeń powierzchni ziemi ale również do wszelkich innych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym zanieczyszczeń innych niż powierzchnia ziemi komponentów środowiska. Przepisy te mają znacznie szerszy zakres zastosowania, niż przepisy dotyczące historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku.

Jeżeli dane zanieczyszczenie nie zostało zaklasyfikowane jako historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi oraz zostało spowodowane przez podmiot korzystający ze środowiska prowadzący działalność inną niż działalność stwarzająca ryzyko szkody w środowisku³ oraz stwierdza się występowanie zanieczyszczenia, które stanowi negatywne oddziaływanie na środowisko, może w takim przypadku znaleźć zastosowanie art. 362 ustawy Poś, na podstawie którego organ ochrony środowiska – starosta (art. 378 ust. 1 Poś) może nałożyć na podmiot korzystający ze środowiska obowiązek przywrócenia środowiska do stanu właściwego. Zgodnie z brzmieniem przedmiotowego przepisu dotyczy on przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, a zatem – sprawcy zanieczyszczenia. W decyzji nakładającej obowiązek przywrócenia środowiska do stanu właściwego organ ochrony środowiska może określić:

- zakres ograniczenia oddziaływania na środowisko lub stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko,
- czynności zmierzające do ograniczenia oddziaływania na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego,
- termin wykonania obowiązku.

Z kolei w przypadku, gdy dane zanieczyszczenie nie zostało zaklasyfikowane jako historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi oraz zostało spowodowane przez podmiot inny niż podmiot korzystający ze środowiska w rozumieniu ustawy Poś, przepisy ustawy szkodowej również nie znajdują w tym przypadku zastosowania. Jednakże istnieje w takim przypadku możliwość zastosowania przepisu art. 363 ustawy Poś, zgodnie z którym wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działanie negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do przywrócenia środowiska do stanu właściwego. Zgodnie z brzmieniem przedmiotowego przepisu dotyczy on przypadku, gdy osoba fizyczna negatywnie oddziałuje na środowisko, a zatem – sprawcy zanieczyszczenia. Zakres decyzji nakładającej w tym przypadku obowiązek przywrócenia środowiska do stanu właściwego jest analogiczny do wyżej wskazanego w opisie art. 362 ustawy Poś. Wobec powyższego również w tym przypadku to organ wydający decyzję decyduje o ustaleniu działań zmierzających do osiągnięcia właściwego stanu powierzchni ziemi, w tym na przykład jej remediacji.

---

³ Art. 3 ustawy szkodowej.

Należy podkreślić, że w przypadku art. 362 jak i art. 363 Poś decyzja w sprawie czynności jakie musi wykonać podmiot korzystający ze środowiska albo osoba fizyczna wydawana jest po wszczęciu postępowania z urzędu. W żadnym przepisie nie ma mowy o określeniu czynności zmierzających do ograniczenia oddziaływania na środowisko w formie planu. W przypadku zatem, gdy remediacja będzie właściwym środkiem do przywrócenia środowiska do stanu właściwego, nie będzie ustalany plan remediacji, a jedynie obowiązek jej przeprowadzenia, stan do jakiego środowisko ma zostać przywrócone, czynności zmierzające do przywrócenia tego stanu środowiska oraz termin wykonania obowiązku.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/